

НАРЕДБА № 8 от 4.12.2018 г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици

Издадена от министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 104 от 14.12.2018 г., в сила от 14.12.2018 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици.

(2) Изискванията на наредбата се прилагат и за извънучилищни педагогически заведения за деца.

Чл. 2. Храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на изискванията за безопасност и качество, регламентирани в европейското и националното законодателство.

Чл. 3. Храните в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се доставят от обекти, регистрирани по чл. 12 от Закона за храните.

Чл. 4. Всяка партида храни се придружава от документ, удостоверяващ произхода на храната, и документ, удостоверяващ съответствието и безопасността ѝ.

Чл. 5. При транспортирането на храните се спазват изискванията на Приложение II, глава IV на Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ, L 139, 30.04.2004 г.) и Наредба № 1 от 2016 г. за хигиена на храните (ДВ, бр. 10 от 2016 г.).

Чл. 6. (1) Предварително опакованите храни, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са в опаковка, която предпазва продукта от външно замърсяване и не променя органолептичните му характеристики.

(2) Пакетираните храни, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са етикетирани и маркирани съгласно Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, приета с ПМС № 383 от 4 декември 2014 г. (ДВ, бр. 102 от 2014 г.).

(3) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се допускат храни с нарушена цялост на опаковката.

Чл. 7. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се допускат храни, които са с признаци на развала, както и храни с изтекъл срок на трайност.

Чл. 8. Храните се съхраняват в условията, регламентирани от производителя, и се предлагат в срока на

трайност.

Чл. 9. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се допускат пресни плодове и зеленчуци, съдържащи остатъчни количества пестициди и нитрати над максимално допустимите стойности.

Чл. 10. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се допускат храни, съдържащи, съставени или произведени от генетично модифицирани организми, и храни, обработени с йонизиращи лъчения.

Глава втора

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ГРУПИТЕ ХРАНИ, КОИТО СЕ ПРЕДЛАГАТ В ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ, УЧИЛИЩНИТЕ СТОЛОВЕ И ОБЕКТИТЕ ЗА ТЪРГОВИЯ НА ДРЕБНО НА ТЕРИТОРИЯТА НА УЧИЛИЩАТА И НА ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Раздел I

Специфични изисквания към месото и месните продукти

Чл. 11. Месото от свине, едри преживни животни, дребни преживни животни, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е добито от здрави животни в одобрени предприятия съгласно изискванията на Приложение III на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ, L 139, 30.04.2004 г.) (Регламент (ЕО) № 853/2004) или да е добито от здрави животни в кланични пунктове съгласно изискванията на Наредба № 4 от 2014 г. за специфичните изисквания към производството на суровини и храни от животински произход в кланични пунктове, тяхното транспортиране и пускане на пазара (ДВ, бр. 60 от 2014 г.).

Чл. 12. (1) Месните заготовки и месните продукти, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са произведени по утвърдени стандарти.

(2) Месните продукти по ал. 1, за които няма утвърден стандарт, трябва да са произведени по технологична документация и да отговарят на показателите в наредбите за здравословно хранене по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 13. (1) Месото от птици и лагоморфни (зайцевидни), което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е добито от здрави птици и лагоморфни в одобрени предприятия съгласно изискванията на Приложение III на Регламент (ЕО) № 853/2004.

(2) Месото от птици и птичи разфасовки, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2008 на Комисията от 16 юни 2008 г. относно въвеждането на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на определени стандарти за предлагането на пазара на месо от домашни птици (ОВ, L 157, 17.06.2008 г.).

Раздел II

Специфични изисквания към млякото и млечните продукти

Чл. 14. (1) Прясното пастеризирано мляко, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е

произведено от сурово мляко, което отговаря на изискванията на Приложение III, раздел IX, глава I, т. III (3) на Регламент (ЕО) № 853/2004.

(2) Млечните продукти, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са произведени от сурово мляко, което отговаря на изискванията, посочени в ал. 1.

(3) Млечните продукти, за които няма български държавен стандарт, трябва да са произведени по технологична документация, съобразена с изискванията за здравословно хранене, посочени в наредбите по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 15. (1) Киселото мляко, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведено в съответствие със стандарт БДС 12:2010.

(2) Сиренето, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведено в съответствие със стандарт БДС 15:2010.

(3) Кашкавалът, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведен в съответствие със стандарт БДС 14:2010.

Чл. 16. Айрянът, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е получен при хомогенизацията на българско кисело мляко и питейна вода без добавяне на готварска сол.

Раздел III

Специфични изисквания към риба, рибни продукти и други морски храни

Чл. 17. Рибата и рибните продукти, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са получени в регламентиран обект за добив и преработка на риба и рибни продукти, отговарящи на изискванията на Приложение III, раздел VIII на Регламент (ЕО) № 853/2004.

Чл. 18. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения трябва да се предлагат охладена и/или замразена сладководна и/или морска риба, рибни продукти и други морски храни, които отговарят на изискванията за здравословно хранене, посочени в наредбите по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.

Раздел IV

Специфични изисквания към яйца

Чл. 19. (1) Яйцата, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на изискванията на Наредба № 1 от 2008 г. за изискванията за търговия с яйца (ДВ, бр. 7 от 2008 г.), Регламент (ЕС) № 589/2008 на Комисията от 23 юни 2008 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета относно стандартите за търговия с яйца (ОВ, L 163, 24.06.2008 г.) и на Приложение III, раздел X на Регламент (ЕО) № 853/2004.

(2) Яйцата, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са клас "А".

Чл. 20. (1) Яйцата трябва да се доставят и консумират не по-късно от 28 дни след датата на снасяне.

(2) Яйцата трябва да се транспортират и съхраняват при температура, гарантираща безопасността им (от +5 °C до +18 °C).

Раздел V

Специфични изисквания към масла и мазнини

Чл. 21. (1) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се предлагат само краве масло, слънчогледово масло и зехтин.

(2) Не се разрешава предлагането на храни, съдържащи:

1. мазнини извън посочените в ал. 1;
2. хидрогенирани и частично хидрогенирани растителни мазнини;
3. растителни мазнини, за които на етикета не е посочен видът на преработката им.

Чл. 22. (1) Кравето масло, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведено от сурово мляко, което отговаря на изискванията на Приложение III, раздел IX, глава I, т. III (3) на Регламент (ЕО) № 853/2004 и да отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.).

(2) Слънчогледовото масло, което се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведено по браншови стандарт.

(3) Зехтинът, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да бъде Extra Virgin или Virgin съгласно изискванията на Регламент (ЕИО) № 2568/91 на Комисията от 11 юли 1991 г. относно характеристиките на маслиновото масло и маслиновото масло от остатъчен материал и съответните методи за анализ (ОВ, L 248, 5.09.1991 г.) и Регламент (ЕС) № 29/2012 на Комисията от 13 януари 2012 г. относно стандартите за търговия с маслиново масло (ОВ, L 12, 14.01.2012 г.).

Раздел VI

Специфични изисквания към зърнени храни и храни на зърнена основа

Чл. 23. Брашното, което се влага в храни, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, е "Бяло", "Добруджа" или "Типово", произведено по утвърден стандарт, и/или пълнозърнесто брашно, произведено по технологична документация, съобразена с изискванията за здравословно хранене, посочени в наредбите по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 24. (1) Хлябът, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да бъде тип "Бял", "Добруджа" или "Типов", произведен по утвърден стандарт, и/или пълнозърнест, произведен по технологична документация, съобразена с изискванията за здравословно хранене, посочени в наредбите по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето.

(2) Пълнозърнестият хляб, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да бъде без оцветители.

Чл. 25. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения могат да се предлагат и пълнозърнести продукти (хлебни, макаронени и тестени изделия, овесени ядки и др.) без оцветители.

Чл. 26. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се предлагат зърнени храни и храни на зърнена основа с признаци на видимо плесеняване, с наличие на складови вредители и/или следи от тяхната дейност.

Чл. 27. Храните на зърнена основа, които се предлагат в детските заведения за консумация от децата във възрастта до 3 години, по отношение на състава им трябва да отговарят на изискванията на Наредбата за изискванията към храните на зърнена основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, приета с ПМС № 66 от 18 март 2003 г. (ДВ, бр. 27 от 2003 г.), и на приложимите изисквания на Регламент (ЕС) № 609/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно храните, предназначени за кърмачета и малки деца, храните за специални медицински цели и заместителите на целодневния хранителен прием за регулиране на телесното тегло и за отмяна на Директива 92/52/ЕИО на Съвета, директиви 96/8/ЕО, 1999/21/ЕО, 2006/125/ЕО и 2006/141/ЕО на Комисията, Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) № 41/2009 и (ЕО) № 953/2009 на Комисията (ОВ, L 181 от 29 юни 2013 г.).

Раздел VII

Специфични изисквания към картофи, кореноплодни и варива

Чл. 28. (1) Картофите, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да са цели, здрави, без замърсяване от почвата и други примеси, без повреди от вредители, без повишена повърхностна влажност, да издържат на транспортиране, товарене и разтоварване. Да бъдат опаковани в чисти опаковки и маркировка, която съдържа етикет с данни за място на произход, име на производител и/или име на опаковчик.

(2) Не се допуска предлагането на гнили картофи и с лошо качество, което ги прави негодни за консумация.

Чл. 29. Кореноплодните зеленчукови култури (морков, ряпа, салатно цвекло, репички и др.), които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на изискванията на общия стандарт за предлагане на пазара на пресни плодове и зеленчуци по Приложение I, част А от Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията от 7 юни 2011 г. за определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци (ОВ, L 157, 15.06.2011 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията).

Чл. 30. (1) Варивата, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са цели и здрави;
2. да са чисти, без видими чужди примеси;
3. да са без вредители;
4. да нямат увреждания от вредители;
5. да нямат неспецифичен мирис и/или вкус;
6. да са с цвят, характерен за продукта.

(2) Не се предлагат храни по ал. 1, засегнати от гниене или други увреждания, които биха ги направили негодни за консумация.

Раздел VIII

Специфични изисквания към плодове, зеленчуци и продукти от тях (зеленчуци – сурови, сготвени, консервирани, замразени, изсушени, ферментирани, зеленчукови сокове и плодове – пресни, замразени, изсушени, консервирани, под формата на нектари и плодови сокове, конфитюри, мармалади, желета и компоти)

Чл. 31. Пресните плодове и зеленчуци, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на изискванията за качество в съответствие с изискванията на общия стандарт и специфичните стандарти за предлагане на пазара, определени в Приложение I, част А и част Б на Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията.

Чл. 32. Фасулът (зелен), предлаган в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да бъде клас "Екстра" или клас "I", в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 912/2001 на Комисията от 10 май 2001 г. относно определяне на стандартите за търговия с фасул (ОВ, L 129, 11.05.2001 г.).

Чл. 33. (1) Стерилизираните продукти от плодове и зеленчуци, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, не трябва да съдържат консерванти, оцветители, ароматизанти и подсладители.

(2) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се предлагат стерилизирани продукти с нарушена херметичност и признаци на бомбаж.

(3) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения трябва да се предлага доматино пюре с не по-малко от 22 % сухо вещество (като минимално 80 % от сухото вещество се формира от домати).

(4) Лютеницата, която се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да е произведена по браншови стандарт.

Чл. 34. Плодовите конфитюри, желета, мармалади и желе-мармалади, които се предлагат в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговарят на Наредбата за изискванията към плодовите конфитюри, желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени, приета с ПМС № 45 от 21 февруари 2003 г. (ДВ, бр. 19 от 2003 г.).

Чл. 35. (1) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се предлагат само 100 % плодови и/или зеленчукови сокове, плодови и плодово-зеленчукови нектари, в които съдържанието на моно- и дизахариди не превишава 20 % от общата маса на продукта. Плодовите напитки да са етикетирани в съответствие с Наредбата за изискванията към соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, приета с ПМС № 219 от 24 септември 2002 г. (ДВ, бр. 94 от 2002 г.).

(2) При производството на продукти, производни на плодовете и зеленчуците в замразен и изсушен вид, предназначени за детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, се предлагат разрешени добавки в количества, допустими в Наредба № 4 от 2015 г. за изискванията към използване на добавки в храните (ДВ, бр. 12 от

2015 г.) и Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните (ОВ, L 354, 31.12.2008 г.).

Раздел IX

Специфични изисквания към ядки и маслодайни семена, захар, захарни и шоколадови изделия, пчелен мед

Чл. 36. (1) Ядките, които се предлагат в училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да са цели, здрави, чисти, нормално развити;
2. да имат цвят, характерен за продукта;
3. да имат вкус и мирис, характерни за продукта, без специфичен мирис и привкус;
4. да нямат странични примеси;
5. да са неповредени от насекоми или гризачи;
6. да няма наличие на живи вредители.

(2) Не се разрешава предлагане на ядки в детските ясли. В детските градини се допуска използване на смлени ядки.

Чл. 37. В училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата не се предлагат:

1. плесенявали и загнили ядки;
2. пържени ядки.

Чл. 38. (1) В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се предлага само "Рафинирана бяла захар" или "Екстра бяла захар" при спазване на изискванията на Наредбата за изискванията към захарите, предназначени за консумация от човека, приета с ПМС № 209 от 11 септември 2002 г. (ДВ, бр. 89 от 2002 г.).

(2) В училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата се предлага само шоколад, отговарящ на Наредбата за изискванията към какаото и шоколадовите продукти, приета с ПМС № 251 от 6 ноември 2002 г. (ДВ, бр. 107 от 2002 г.).

Чл. 39. Пчелният мед, който се предлага в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, трябва да отговаря на изискванията на Наредбата за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека, приета с ПМС № 196 от 28 август 2002 г. (ДВ, бр. 85 от 2002 г.).

Чл. 40. Пчелният мед се съхранява в плътно затворени опаковки (тенекии, пластмасови кофи, варели, стъклени буркани). Опаковките за съхранение трябва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 1935/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 27 октомври 2004 г. относно материалите и предметите, предназначени за контакт с храни, и за отмяна на директиви 80/590/ЕИО и 89/109/ЕИО (ОВ, L 338, 13.11.2004 г.).

Раздел X

Специфични изисквания към други храни – плодови и билкови чайове,

трапезна сол

Чл. 41. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се предлагат плодови и билкови чайове, които не съдържат оцветители, овкусители и кофеин.

Чл. 42. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения се предлага само сол, йодирана с калиев йодат, в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към състава и характеристиките на солта за хранителни цели, приета с ПМС № 23 от 30 януари 2001 г. (ДВ, бр. 11 от 2001 г.).

Чл. 43. В детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения не се допуска предлагането на екструдирани храни.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Детски заведения" са детски ясли, детски градини, обединени детски заведения, домове за медико-социални грижи за деца на възраст 0 – 3 години, домове за деца, лишени от родителска грижа, от 3 до 18 години, домове за деца с умствена изостаналост и домове за деца с физически увреждания, центрове за настаняване от семеен тип, социално-педагогически интернати, възпитателни училища – интернати, преходно жилище за деца от 14 до 18 години, звено "Майка и бебе", дневен център за деца на улицата, дневен център за деца с увреждания, звено "Спешен прием" към център за обществена подкрепа, кризисен център.

2. "Организираны мероприятия за деца и ученици" са мероприятия, организирани от детски заведения и училища.

3. "Предлагане на храни" включва доставяне, съхраняване, използване и предлагане на храни на територията на детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 2а, ал. 2 от Закона за храните.

§ 3. Наредба № 9 от 2011 г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения и училищата, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици (ДВ, бр. 73 от 2011 г.) се отменя.

§ 4. Контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

§ 5. Наредбата влиза в сила в деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".